

uv **gàndia**

**LA NAU GRAN GANDIA
GUIA DOCENT DE L'ASSIGNATURA:**

CURS 2022/2023

1. DADES BÀSIQUES

PROFESSORAT	CONTACTE
SERGIO VALERO GÓMEZ	Sergio.Valero@uv.es

Curs: QUART – SEGON QUADRIMESTRE

Horari:

Dia: DIMECRES

Hora: 9:30H – 12H

Idioma en que s'imparteix l'assignatura: CASTELLÀ

2.- BREU DESCRIPCIÓ DE LA MATÈRIA

L'assignatura "Historia de la Europa reciente" presentarà una visió general de l'Europa contemporània des de la segona meitat del segle XX fins a l'actualitat, fent força en els processos més recents ocorreguts després de la caiguda del Mur de Berlin en 1989. D'aquesta manera, els/les estudiants es familiaritzaran amb els processos històrics bàsics de l'última part de la contemporaneïtat europea, des de les perspectives política, social, econòmica, cultural i internacional. Tot això els proporcionarà les ferramentes fonamentals per a poder entendre de millor manera esdeveniments i processos actuals encara oberts i en desenvolupament.

3.- RESULTATS DE L'APRENTATGE

Coneixements a adquirir:

- Els coneixements bàsics introductoris sobre les qüestions fonamentals de la història europea entre la segona meitat del segle XX i l'actualitat.
- Els processos polítics, econòmics, socials, culturals i internacionals bàsics de la història europea entre la segona meitat del segle XX i l'actualitat.
- Els principals debats historiogràfics sobre els processos de la història europea entre la segona meitat del segle XX i l'actualitat.

- Introduir i aprofundir en els principals conceptes d'anàlisi emprats en història contemporània i aplicats als processos de la història europea entre la segona meitat del segle XX i l'actualitat: classe, gènere, revolució, reformisme, nació o estat.

Destreses i habilitats a adquirir

- Fomentar la participació dels/de les estudiants a través de les classes pràctiques i la discussió d'una sèrie de lectures obligatòries que es proporcionaran durant el curs sobre cadascun dels temes.
- La capacitat de comparació entre processos similars d'escenaris diferents.
- Capacitat d'argumentació, exposició oral i escrita, síntesi i contextualització dels problemes històrics.
- La comprensió, interiorització i utilització adequada dels instruments i mètodes del treball històric.

4.- TEMARI

1. Europa durant la Guerra Freda: convergència i benestar (1945-1991)

El final de la IIGM va obrir un període políticament dominat per la Guerra Freda entre Estats Units i la Unió Soviètica que es va estendre fins a la caiguda del Mur de Berlin en 1989. En aquestes més de quatre dècades, el continent europeu va viure processos fonamentals les conseqüències dels quals encara se estan vivint: la divisió del continent en blocs influïts per les superpotències enfrontades a la Guerra Freda; el canvi de les estructures socioeconòmiques de l'Europa occidental, adaptant-les al *american way of life*, i l'augment dels nivells de desenvolupament i benestar durant els Trenta Gloriosos; el trencament d'aquest benestar a partir de les crisis del petroli als anys setanta; l'inici del procés de construcció europea, consolidat des de la caiguda del Mur; i el sorgiment de la contracultura que va transformar les relacions socials als països occidentals entre les dècades de 1960 i 1980 (protestes de 1968).

2. Els orígens del nou ordre internacional (1991-2008)

Després del final de la Guerra Freda, va sorgir un nou ordre mundial en què semblava que Estats Units prenia les regnes. Tanmateix, la globalització neoliberal va portar com a conseqüència l'aparició d'un nou món bipolar, tot i el manteniment de les institucions supranacionals hereves de la Segona Guerra Mundial.

En aquest context, Europa va transitar un camí que la va portar a trencar les barreres existents durant la Guerra Freda, produint-se una major homogeneïtzació del continent baix el paraigües de la Unió Europea, ampliada a començaments del segle XXI, a pràcticament tots aquells països que havien format part del bloc soviètic.

Al mateix temps, les conseqüències de les crisis dels setanta i l'extensió del neoliberalisme va canviar els paradigmes polítics i econòmics preexistents. En un context de creixement sostingut des de mitjans dels anys noranta, el trencament del consens keynesià va produir un shock en les socialdemocràcies continentals que es va traduir en un profund domini de les forces polítiques conservadores i liberals en gran part del continent, al menys fins l'esclat de la Gran Recessió de 2008, un dels principals reptes de la construcció europea al segle XXI.

3. De la crisi a Ucraïna (2008-temps present)

La crisi econòmica provocada pel crack financer de 2008, i principalment la gestió realitzada per alguns organismes supranacionals per a intentar superar-la, acabà portant al sorgiment també d'una crisi política als països occidentals, les democràcies dels quals experimentaren l'aparició de moviments polítics alternatius a molts dels valors imperants fins al moment.

Van arrelar, així, moviments populistes de diferent signe, contraris tots ells a la deriva política i econòmica existent des dels anys vuitanta del segle XX, amb la construcció europea al punt de mira. Molts d'aquests moviments, a més, van comptar amb la ajuda externa fonamental d'una Rússia que començava a qüestionar l'estatu quo existent des del canvi de segle. Junt amb la pandèmia de la COVID-19, el viratge rus des de la segona dècada del segle XXI ha provocat els majors reptes de les societats actuals, les conseqüències dels quals encara estan per arribar de forma completa.

5- METODOLOGIA DOCENT

Les classes presencials seran fonamentalment de tipus teòric, per la qual cosa el major pes recaurà en l'exposició i explicació dels elements essencials de la matèria per part del professor, guiant els/les estudiants en l'estudi i comprensió dels temes en qüestió. Allò es recolzarà en el treball amb materials de diferents tipus: textos, quadres, gràfiques, mapes, etc., a través dels quals s'intentarà augmentar la comprensió dels continguts.

A més, s'animarà a la participació activa dels/de les estudiants a través de totes aquelles vies que siguin factibles: intervencions, propostes, debats, etc. Allò suposarà una adaptació total dels continguts, ja que es flexibilitzarà la transmissió d'aquests segons les necessitats i interessos dels/de les estudiants.

Finalment, el professor proporcionarà, a més d'una bibliografia general, una bibliografia específica per a cadascun dels aspectes tractats, amb l'objectiu que els/les estudiants adquireixin certa independència en l'aprenentatge a través de la suma de coneixements de forma autònoma, i gracies a les quals podran veure plasmats els processos analitzats a les classes. Allò es veurà complementat amb el suggeriment de materials complementaris, des d'obres historiogràfiques fins obres de ficció, ja siguin literàries, cinematogràfiques i/o televisives.

6.- REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

REFERÈNCIES BÀSIQUES

Referencia	AVILÉS, J. y SEPÚLVEDA, I., <i>Historia del mundo actual: de la caída del muro a la gran recesión</i> , Madrid, Síntesis, 2010.
Referencia	FONTANA, J., <i>Por el bien del imperio. Una historia del mundo desde 1945</i> . Barcelona, Pasado & Presente, 2011.
Referencia	HOBSBAWM, E., <i>Historia del siglo XX</i> , Barcelona, Crítica, 1995.
Referencia	JUDT, T., <i>Postguerra. Una historia de Europa desde 1945</i> , Madrid, Taurus, 2006.
Referencia	KERSHAW, I., <i>Ascenso y crisis. Europa (1950-2017). Un camino incierto</i> , Barcelona, Planeta, 2019.
Referencia	MAZOWER, M., <i>La Europa negra: desde la Gran Guerra hasta la caída del comunismo</i> , Barcelona, Ediciones B, 2001.
Referencia	VEIGA, F., <i>El desequilibrio como orden</i> , Madrid, Alianza, 2015.

REFERÈNCIES COMPLEMENTÀRIES

Referencia	CARDENAL, J. P. y ARAÚJO, H., <i>La imparable conquista china: un viaje por occidente para entender cómo China está desafiando el orden mundial</i> , Barcelona, Crítica, 2015.
Referencia	LEFFLER, M. P., <i>La guerra después de la guerra. Estados Unidos, la Unión Soviética y la Guerra Fría</i> , Barcelona, Crítica, 2008.
Referencia	LOWE, K., <i>Continente salvaje: Europa después de la Segunda Guerra Mundial</i> , Barcelona, Galaxia Gutenberg, 2012.
Referencia	MANN, M., <i>El imperio incoherente: Estados Unidos y el nuevo orden internacional</i> , Barcelona, Paidós, 2004.
Referencia	POWASKI, R. E., <i>La guerra fría. Estados Unidos y la Unión Soviética (1917-1991)</i> . Barcelona, Crítica, 2000.
Referencia	RODRIG, D., <i>La paradoja de la globalización. Democracia y futuro de la economía mundial</i> . Barcelona, Antoni Bosch editor, 2011.
Referencia	VEIGA, F. y UCELAY DA CAL, E., <i>La Paz Simulada. Una historia de la Guerra Fría</i> . Madrid, Alianza Universidad, 1997.
Referencia	ZIZEK, S., <i>Pandemia. La COVID-19 estremece al mundo</i> , Barcelona, Anagrama, 2020.
Referencia	ZUBOK, V. M., <i>Un imperio fallido: la Unión Soviética durante la Guerra Fría</i> , Barcelona, Crítica, 2008.